C/2024/668

12.1.2024

STANOVISKO EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY

ze dne 24. listopadu 2023

k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o statistikách trhu práce Evropské unie týkajících se podniků a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 530/1999 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2003 a (ES) č. 453/2008

(CON/2023/38)

(C/2024/668)

Úvod a právní základ

Evropská centrální banka (ECB) obdržela dne 12. října 2023 žádost Rady Evropské unie o stanovisko k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o statistikách trhu práce Evropské unie týkajících se podniků a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 530/1999 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2003 a (ES) č. 453/2008 ([1]) (dále jen „navrhované nařízení“).

Pravomoc ECB zaujmout stanovisko je založena na čl. 127 odst. 4 a čl. 282 odst. 5 Smlouvy o fungování Evropské unie, neboť navrhované nařízení obsahuje ustanovení, která mají vliv na úkoly ECB týkající se shromažďování statistických informací a případné podpory harmonizace pravidel a postupů, kterými se řídí shromažďování, sestavování a šíření statistických údajů v oblastech její působnosti podle článku 5 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky (dále jen „statut ESCB“). V souladu s čl. 17.5 první větou jednacího řádu Evropské centrální banky přijala toto stanovisko Rada guvernérů.

1. Obecné připomínky

ECB potřebuje informace o míře volných pracovních míst, úrovni a složení nákladů práce a o struktuře a rozdělení výdělků, aby mohla posoudit hospodářský vývoj v členských státech v kontextu jednotné evropské měnové politiky a s ní souvisejícího prvořadého cíle Evropského systému centrálních bank udržovat cenovou stabilitu ([2]). Včasné informace o podmínkách na trhu práce a vývoji mezd jsou klíčové pro posouzení inflačních tlaků a pro rozhodování o měnové politice. Statistika volných pracovních míst a index nákladů práce jsou uvedeny mezi hlavními evropskými hospodářskými ukazateli ([3]), a mají tudíž významnou úlohu v oficiálních hospodářských statistikách používaných pro sledování měnové a hospodářské politiky. ECB podporuje návrh nahradit stávající právní akty týkající se statistiky trhu práce ([4]) jediným nařízením, které by upravovalo všechny statistiky trhu práce týkající se podniků ([5]). Navrhované lepší pokrytí statistik trhu práce týkajících se podniků od roku 2026 by tyto statistiky obohatilo a zvýšilo jejich užitečnost pro sledování, hodnocení a prognózy ECB, a tím i pro přípravu měnověpolitických rozhodnutí. Rovněž je třeba uvítat předávání předběžných odhadů indexu nákladů práce ([6]) od roku 2026, neboť by umožnilo klást větší důraz na tento ukazatel v souvislosti s analýzou a posuzováním nákladových tlaků, které mohou mít původ v změnách nákladů práce.

([1]) COM (2023) 459 final.
([2]) Čl. 127 odst. 1 první věta Smlouvy. Podle čl. 127 odst. 1 druhé věty Smlouvy je Eurosystém rovněž povinen podporovat obecné hospodářské politiky v Unii se záměrem přispět k dosažení cílů Unie, jak jsou vymezeny v článku 3 Smlouvy o Evropské unii.
([3]) COM(2002) 661 final.
([4]) Nařízení Rady (ES) č. 530/1999 ze dne 9. března 1999 o strukturální statistice výdělků a nákladů práce (Úř. věst. L 63, 12.3.1999, s. 6); nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2003 ze dne 27. února 2003 o indexu nákladů práce (Úř. věst. L 69, 13.3.2003, s. 1) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 453/2008 ze dne 23. dubna 2008 o čtvrtletní statistice volných pracovních míst ve Společenství (Úř. věst. L 145, 4.6.2008, s. 234).
([5]) Článek 1 navrhovaného nařízení.
([6]) Článek 5 a příloha navrhovaného nařízení.

2. **Konkrétní připomínky**

2.1. *Rozsah a kvalita nového podávání zpráv*

Navrhované zahrnutí veřejného sektoru a malých podniků ([7]) mezi zdroje údajů používané pro sestavování statistik trhu práce týkajících se podniků by výrazně zlepšilo pokrytí a reprezentativnost příslušných statistik. Posílila by se tím také harmonizace shromažďování údajů, což by umožnilo lepší srovnání vývoje statistiky volných pracovních míst a indexu nákladů práce mezi jednotlivými zeměmi. ECB navrhuje, aby byl v navrhovaném nařízení ([8]) výslovně stanoven požadavek na poskytování informací, které umožní pochopit dopad změn metodiky nebo výběrového souboru (například přiměřené množství zpětných údajů, které mohou být založeny na odhadech, zástupných ukazatelích a jiných zdrojích údajů) ([9]). Podrobnosti týkající se těchto údajů spolu s ostatními požadavky na údaje by pak měla stanovit Komise v prováděcím aktu ([10]).

2.2. *Včasnost podávání zpráv*

Navrhované poskytování předběžných odhadů indexu nákladů práce by představovalo podstatné zlepšení stávajícího režimu podávání zpráv. Lepší včasnost těchto odhadů je obzvláště důležitá, neboť ve všech členských státech neexistují harmonizované měsíční ukazatele vývoje mezd. Čtvrtletní informace o náhradách zaměstnancům zveřejňované v rámci národních účtů v ESA 2010 ([11]) umožňují hodnotit vývoj mezd pouze s velkým zpožděním. Zveřejnění předběžných odhadů indexu nákladů práce by tak představovalo první dostupné informace o čtvrtletním vývoji mezd. ECB by uvítala další zlepšení, pokud jde o lhůty pro předávání údajů pro zjišťování o struktuře výdělků, nad rámec v současnosti navrhovaných relativně drobných změn.

2.3. *Definice statistické jednotky*

S cílem dosáhnout v co největší možné míře harmonizovaného statistického zpracování považuje ECB definici statistické jednotky ([12]) za zásadní pro účely tvorby evropské statistiky, jako je statistika trhu práce týkající se podniků. Aby se zabránilo překrývání a mezerám, zejména mají-li podniky ([13]) místní jednotky ([14]) ve více než jednom členském státě, je důležité, aby byla zavedena konkrétní opatření pro shromažďování údajů buď od podniků, nebo od místních jednotek.

Konkrétní pozměňovací návrhy k těm ustanovením navrhovaného nařízení, která ECB doporučuje změnit, jsou uvedeny v samostatném technickém pracovním dokumentu včetně příslušného odůvodnění. Technický pracovní dokument je k dispozici v anglickém jazyce na internetových stránkách EUR-Lex.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 24. listopadu 2023.

Prezidentka ECB
Christine LAGARDE

([7]) Čl. 4 odst. 1 písm. b) bod ii) a písm. c) bod i) a čl. 6 odst. 2 navrhovaného nařízení.
([8]) Čl. 3 odst. 1 písm. c) navrhovaného nařízení.
([9]) Konkrétně v čl. 8 odst. 2 navrhovaného nařízení.
([10]) Čl. 4 odst. 7 navrhovaného nařízení.
([11]) Podle kapitoly 4 D.1 přílohy A nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 549/2013 ze dne 21. května 2013 o Evropském systému národních a regionálních účtů v Evropské unii (Úř. věst. L 174, 26.6.2013, s. 1).
([12]) Čl. 2 odst. 1 navrhovaného nařízení.
([13]) Jak jsou vymezeny v čl. 2 odst. 2 navrhovaného nařízení.
([14]) Jak jsou vymezeny v čl. 2 odst. 3 navrhovaného nařízení.